

Spm. nr. S 1170 - besvaret 10/12-2003

3) Til statsministeren af:

[Peter Skaarup](#) (DF):

»Vil statsministeren oplyse, om Danmark vil stå fast på kravet om enstemmighed med hensyn til reglerne om social sikring i den nye forfatningstraktat set i lyset af, at den italienske regering har foreslået, at man overgår til kvalificeret flertal på dette område, og hvordan vurderer statsministeren muligheden for i fremtiden at sikre det danske velfærdssystem set i lyset af Charlotte Antonsens udtalelser til Jyllands-Posten den 26. november 2003 om, at en overgang til kvalificeret flertal ved regler om social sikring vil medføre, at danskerne ikke længere har den sikkerhed, at vi alene kan forhindre de andre lande i at vedtage beslutninger, der også får konsekvenser for Danmarks sociale system?«

Peter Skaarup (DF):

Det hænger sammen med spørgsmålet om de sociale sikringsordninger, som man vel godt kan sige er blevet meget aktuelle i forbindelse med konventets resultat, men også i forbindelse med det, der skal ske i weekenden og eventuelt senere i tilknytning til regeringskonferencen.

Der vil jeg godt spørge statsministeren, om vi kan have sikkerhed for, at Danmark og andre lande får ret i, at der skal være tale om enstemmighed ved afgørelser, der har med det sociale område at gøre i EU.

Jeg vil også gerne spørge statsministeren, hvordan man skal vurdere det, som flere steder står nævnt i konventets resultat, at der skal være tale om harmonisering af de sociale ordninger i EU. Kan det ikke blive et problem for et velfærdssamfund som det danske, der i høj grad er skatteyderbetalt, hvis der bliver tale om en harmonisering af de sociale ordninger i EU?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil gerne understrege, at EU ikke er en trussel mod det danske velfærdssystem. Det har EU aldrig været, og det vil EU heller ikke blive. Social sikring er et nationalt anliggende, og sådan vil det også være i fremtiden.

Det er op til den enkelte medlemsstat at fastlægge indholdet af de nationale systemer for social sikring. EU har kompetence til at koordinere forholdet mellem de enkelte medlemsstaters systemer for social sikring for at sikre arbejdskraftens frie bevægelighed i EU, altså for vandrende arbejdstagere.

Det er da i høj grad i danske lønmodtageres interesse

f.eks. at have sikkerhed for, hvordan deres sociale sikring er, hvis de arbejder i Tyskland eller Spanien eller i Storbritannien. Lige så vel som hvis der kommer lønmodtagere fra andre EU-lande og arbejder i Danmark, så skal man vide, hvilken social sikring man har. Det er da meget fornuftigt, men det er ikke sådan, at EU går ind og blander sig i, hvordan det enkelte land skal indrette sine sociale systemer. Det er, og det forbliver også med den nye traktat et nationalt anliggende.

Peter Skaarup (DF):

Men statsministeren kan vel ikke komme uden om, at man i Del III i forfatningen for Europa, altså konventets resultat, flere steder taler om, at man skal harmonisere de sociale ordninger. F.eks. står der på side 132, at de er af den opfattelse, at en sådan udvikling vil blive en følge såvel af det indre markeds funktion, der vil fremme en harmonisering af de sociale ordninger, som af de i forfatningen foreskrevne procedurer osv. osv. Man nævner også i Del III's art. 104, pkt. C arbejdstagernes sociale sikring som noget, man skal tage sig af fra EU's side. Det samme nævner man andre steder i forfatningen. Statsministeren kan vel ikke komme uden om, at det er udgangspunktet. Derfor vil jeg godt spørge statsministeren, om statsministeren ikke kan bekræfte, at det er det, man ønsker fra EU-systemets side, man ønsker en fælles social- og arbejdsmarkedspolitik, og om ikke det kan blive et problem for Danmark som et af de rigeste lande i Europa, som i høj grad betaler de her sociale ordninger over vores skatter, at man fra EU's side har et ønske om at gribe ind i velfærden for landene. Det synes jeg ikke statsministeren svarede på, og det kunne jeg godt tænke mig at statsministeren gjorde. Jeg vil også gerne høre en aktuel kommentar til, hvad man fra regeringens side vil gøre for at tage de dele ud, for det er jo et aktuelt problem for Danmark, hvis EU begynder at tiltage sig magt på områder, der angår folkepension, efterløn, dagpengesystem og andre af de sociale ordninger, vi kender. Forskellen mellem Danmark og andre lande er jo, at Danmark i høj grad har staten inde som en tredjepart til at finansiere store dele af velfærdssystemet modsat f.eks. Tyskland.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det er jo korrekt, som hr. Peter Skaarup her siger, at der er forskelle, endda betydelige forskelle, på den måde, hvorpå vi har bygget det danske socialsystem og dagpengesystem op, og så den måde, hvorpå man har bygget det op i andre EU-lande. Det viser jo netop, at forskellige systemer kan leve side om side i EU, og det ikke er noget, EU går ind og blander sig i.

Social sikring er et anliggende for det enkelte land. Og derfor er det forkert, når hr. Peter Skaarup siger, at udgangspunktet er harmonisering. Nej. Udgangspunktet er, at det er et nationalt anliggende, og man kan indrette sig, som man vil.

Men hr. Peter Skaarup må da give mig ret i, at hvis en dansk statsborger søger arbejde i et andet EU-land, så er det da bestemt af interesse for denne dansker, hvilken social sikring han eller hun så har, når man kommer og skal arbejde i et andet land. Der er det jo rimeligt nok, at vi så netop har EU til at fastlægge nogle fælles regler for den sikring, som vandrende arbejdstagere har. Og det er her, EU går ind, og kun dér. Hvordan man indretter sig nationalt, det bestemmer det enkelte land selv.

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes slet ikke, statsministeren svarer på spørgsmålet, for jeg har flere gange henvist til forfatningen, som vel også er statsministeren bekendt, den forfatning for Europa, som konventet blev enige om, og det er dertil, det italienske formandskab i øjeblikket kommer med oplæg til eventuelle ændringer.

I Del III, art. 107, for at tage et andet eksempel på et sted, hvor der står noget om de sociale og arbejdsmarkedsmæssige ordninger, tales der om, at Kommissionen skal fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne, og at man skal lette samordningen af deres indsats på samtlige områder inden for social- og arbejdsmarkedspolitikken, der er omfattet af denne afdeling, navnlig i spørgsmål vedrørende - og så lister man op - beskæftigelse, arbejdsret, arbejdsvilkår, almindelig og videregående faglig uddannelse og social sikring. Så man kan altså ikke komme uden om, at forfatningen taler om det her. Spørgsmålet er bare: Hvor stor betydning får det for Danmark? Der er det så, jeg spørger statsministeren, hvad Danmark vil gøre for at undgå, at vi kommer til at harmonisere vores sociale ordninger med EU. Vi har jo væsensforskellige skattefinansierede ordninger i forhold til, hvad mange af de andre lande har.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jo, men der er jo ikke noget at undgå, for EU vil ikke gå ind og blande sig i opbygningen af de nationale sikringsordninger. Når hr. Peter Skaarup nu taler om at lette samordning osv., så er det jo, hvad der allerede foregår af samarbejde, hvor man kigger på hinandens systemer og lærer af de bedste eksempler. Det er der ikke noget forkert i. Tværtimod. Alle har da glæde af, at man lærer af hinandens erfaringer.

Men det afgørende er: Der *er* ikke hjemmel i den nuværende EU-traktat, og der *kommer* ikke hjemmel i den nye traktat til, at EU kan gå ind og blande sig i, hvordan det enkelte land vil bygge sin nationale sikring op.

Der, hvor EU har kompetence og efter min mening også bør have kompetence, er til at beslutte, hvordan den sociale sikring skal være for mennesker, der vil finde arbejde i et andet EU-land. Jeg mener oven i købet, at det er så logisk, at man næsten ikke engang behøver at diskutere, at der er det rigtigt, at EU går ind og sikrer danske statsborgeres sociale sikring, når de arbejder i andre EU-lande, og det er her, EU har en opgave. Ikke når det gælder den nationale opbygning af sociale sikringsordninger.

Peter Skaarup (DF):

Jamen jeg må indrømme, at jeg ikke rigtig kan forstå, hvorfor statsministeren ikke vil erkende, at det står flere steder i konventets resultat, og jeg har læst flere steder op fra Del III, bl.a. art. 107 og art. 103, 104 - alle steder står det klart, at en af de opgaver, man gerne vil fremme, er en harmonisering af de sociale ordninger.

Så kan det godt være, at regeringskonferencen beslutter noget andet, men så synes jeg, at statsministeren skal sige, at det arbejder man på, og hvor det så præcis er, man vil lave ændringer henne.

Jeg må også læse op for statsministeren, hvad Venstres EU-ordfører, fru Charlotte Antonsen har sagt. Hun erkender nemlig i Jyllands-Posten den 26. november, at en overgang til kvalificeret flertal på det her område vil medføre, at danskerne ikke længere har den sikkerhed, at vi alene kan forhindre de andre lande i at vedtage beslutninger, der også får konsekvenser for Danmarks sociale system. Venstres EU-ordfører erkender altså problemet.

Jeg vil også godt spørge statsministeren, hvad statsministeren siger til vedtagelsen blandt bl.a. EU's arbejdsmarkedsministre - i Danmark må det så være beskæftigelsesministeren - hvor man giver ret til, at en jobsøger fra et andet EU-land kan være i bl.a. Danmark i 6 måneder for at søge arbejde i stedet for som tidligere 3 måneder. Det kan hurtigt få indflydelse på de sociale ordninger, hvis en potentiel arbejdstager kan være i Danmark i 6 måneder og dermed skal have gavn af de forskellige sociale ydelser.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg er blot nødt til at gentage, at hr. Peter Skaarup ikke er i stand til bare ét sted at finde en bestemmelse hverken i den nuværende traktat eller i den nye traktat, der giver EU hjemmel til at blande sig i opbygningen af de nationale sikringsordninger. Lad os holde fast i det. Det kan hr. Peter Skaarup ikke, for det er ikke sådan. Men der, hvor EU har en hjemmel og efter min mening skal have en hjemmel, er til at sikre de sociale ordninger for dem, der kaldes vandrende arbejdstagere. Jeg mener, at hr. Peter Skaarup fuldstændig fordrejer det, fru Charlotte Antonsen er inde på i Jyllands-Posten den 26. november, hvor hun netop fastslår, at Danmark i de igangværende politiske forhandlinger om en revision af EU's regelsæt om koordinering af social sikring for vandrende arbejdstagere har opnået et meget positivt og fuldt

tilfredsstillende resultat. Jeg er fuldstændig enig i det, fru Charlotte Antonsen der siger, for forhandlingsresultatet sikrer nemlig, at hverken vores efterlønsordning eller andre sociale sikringsordninger kommer under pres. Navnlig kan jeg pege på, at det i den kommende forordning udtrykkeligt vil blive slået fast, at forordningens generelle regler om sammenlægning ikke gælder for efterløn. Så både når vi taler om det principielt, og når vi taler om det konkret, er der intet som helst holdepunkt for hr. Peter Skaarups skræmmekampagne, som jeg godt vil kalde den.

Formanden:

Så er det hr. Peter Skaarup for et sidste spørgsmål.

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes ikke, der er tale om en skræmmekampagne, når det, jeg bygger de spørgsmål, jeg har, på, udelukkende er konventets resultat, altså det, som regeringskonferencen sidder og tager stilling til. Der har man klart i art. 107 under del III skrevet, at man ønsker at fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne og lette samordningen af deres indsats på samtlige områder inden for social- og arbejdsmarkedspolitikken.

Jeg må spørge statsministeren: Hvad ligger der ellers i det, hvis samtlige områder inden for social- og arbejdsmarkedspolitikken ikke handler om bl.a. sociale sikringsordninger inden for EU?

Jeg kan ikke lade være igen at nævne Venstres EU-ordfører, for Venstres EU-ordfører, fru Charlotte Antonsen, erkender, at en overgang til kvalificeret flertal vil medføre, at danskerne ikke længere har den sikkerhed, at vi alene kan forhindre de andre lande i at vedtage beslutninger, der også får konsekvenser for Danmarks sociale system.

Hun siger to ting. Den ene er: Vi skal arbejde for at undgå kvalificeret flertal. Det ved jeg så at regeringen bl.a. forsøger på. Men den anden ting, hun siger, er: Selv om man så har undgået det, har EU altså fået sig en kompetence her, som vi skal se nærmere på.

Det må statsministeren erkende.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jamen det er jo fuldstændig forkert, når hr. Peter Skaarup siger, at EU har fået sig en kompetence. EU har den kompetence allerede, og det er fornuftigt, at EU har den kompetence, fordi det er en kompetence, der gælder koordinering af social sikring for vandrende arbejdstagere.

Netop fordi det er et indre marked, hvor der er fri bevægelighed over grænserne, er det jo fornuftigt, at EU har en kompetence til at kunne fastsætte et fælles regelsæt for social sikring af f.eks. danskere, der arbejder i andre EU-lande. Så det er ikke noget med, at EU tiltager sig en kompetence. Den er der allerede.

Det, diskussionen så i øjeblikket står om, er, om den pågældende artikel fortsat skal have enstemmighed som beslutningsgrundlag, som det er i den nuværende traktat, eller om man skal gå over til kvalificeret flertal.

Det er det, der bliver forhandlet i øjeblikket, og det er korrekt, som hr. Peter Skaarup siger, at regeringen arbejder for, at der fortsat skal være enstemmighed, og regeringen vil senere i dag, vi sidder jo i øjeblikket og arbejder med det, fremlægge sit forhandlingsoplæg for Folketingets Europaudvalg.

Hermed sluttede spørgsmålet.